

Sygn. akt II K 1239/2014

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 lutego 2015 roku

Sąd Rejonowy w Wałbrzychu w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: S.S.R. Maciej R. Socha

Protokolant: Agnieszka Mrówka

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Wałbrzychu Moniki Skalskiej

po rozpoznaniu w dniach 11, 17 i 20 lutego 2015 roku

sprawy **D. J.**

urodz. (...) w W.,

córki R. i G. z d. B.,

oskarżonej o to, że:

w dniu 2 września 2014 roku w W., w woj. (...), kierując samochodem dostawczym M. (...) w sposób nieumyślny naruszyła zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że wykonując manewr cofania na drodze wewnętrznej, na której odbywał się ruch pieszych nie zachowała należytej ostrożności i nie obserwowała w sposób prawidłowy sytuacji za pojazdem, w wyniku czego doprowadziła do potrącenia, a następnie najechania na pieszą J. K. (1), która w wyniku zdarzenia doznała obrażeń ciała w postaci urazu wielonarządowego w tym rany tłuczone skóry i głowy okolicy ciemieniowo-potylicznej, licznych złamań żeber, stłuczenia płuc, obustronnej odmy opłucnej, uraz brzucha z uszkodzeniem wątroby, uraz kręgosłupa piersiowego, masywnej utraty krwi, które doprowadziły do wstrząsu pourazowego w wyniku którego pokrzywdzona zmarła,

tj. o czyn z art. 177§2 kk ;

I oskarżoną D. J. uznaje za winną popełnienia zarzucanego jej czynu opisanego w części wstępnej wyroku, z tym, iż w opisie czynu przyjmuje jako datę popełnienia czynu dzień 22 września 2014 r., a nadto ustala brzmienie nazwiska pokrzywdzonej – K., tj. popełnienia występku z art. 177§2 kk, i za czyn ten na podstawie art. 177§2 kk wymierza jej karę roku i 4 (czterech) miesięcy pozbawienia wolności ;

II na podstawie art. 69§1 i 2 kk oraz art. 70§1 pkt 1 kk wykonanie kary pozbawienia wolności orzeczonej wobec oskarżonej D. J. warunkowo zawiesza na okres próby lat 3 (trzech) ;

III na podstawie art. 46§1 kk orzeka wobec oskarżonej D. J. na rzecz oskarżycieli posiłkowych P. K. (męża zmarłej pokrzywdzonej) oraz D. N. i J. Z. (córek zmarłej pokrzywdzonej) zadośćuczynienie w kwotach po 3.000 (trzy tysiące) złotych ;

IV zasądza od oskarżonej D. J. na rzecz oskarżycieli posiłkowych P. K., D. N. i J. Z. koszty ustanowienia w sprawie pełnomocnika w kwocie 804 zł ;

V zwalnia oskarżoną D. J. od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa wydatków poniesionych przez Skarb Państwa od chwili wszczęcia postępowania, zaliczając je na rachunek Skarbu Państwa, oraz nie wymierza jej opłaty.

UZASADNIENIE

Na podstawie przeprowadzonego przewodu sądowego ustalono następujący stan faktyczny:

W dniu 22 września 2014 roku w godzinach porannych (po godzinie 8:00) oskarżona D. J. wjechała samochodem dostawczym M. (...) o numerze rejestracyjnym (...) na drogę wewnętrzną przy placu (...) w W., gdzie dostarczała towar do sklepu. Oskarżona D. J. była trzeźwa. Wyjeżdżając oskarżona D. J. kierująca samochodem dostawczym M. (...) o numerze rejestracyjnym (...) w sposób nieumyślny naruszyła zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że wykonując manewr cofania na drodze wewnętrznej, na której odbywał się ruch pieszych nie zachowała należytej ostrożności i nie obserwowała w sposób prawidłowy sytuacji za pojazdem, w wyniku czego doprowadziła do potrącenia, a następnie najechania na pieszą J. K. (2). Kiedy oskarżona zorientowała się, że najechała na jakąś przeszkodę (oskarżona wówczas nie wiedziała, że najechała na człowieka) to zatrzymała pojazd ; pokrzywdzona znajdowała się pod pojazdem, ażeby umożliwić jej wyciągnięcie spod pojazdu oskarżona podniosła pojazd za pomocą lewarka. Pokrzywdzona J. K. (2) została zabrana do szpitala karetką pogotowia.

/Dowód: - wyjaśnienia oskarżonej D. J. – k. 90-91, 50-51 ;

- protokół badania stanu trzeźwości oskarżonej – k. 2 ;

- protokół oględzin pojazdu – k. 3-4;

- protokół oględzin miejsca zdarzenia – k. 9-11 ;

- opinia biegłego z zakresu medycyny sądowej dr H. S. – k.

17-21 ;

- opinia biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków komunikacyjnych

T. T. – k. 27-44/.

Pokrzywdzona J. K. (2) w wyniku zdarzenia doznała obrażeń ciała w postaci urazu wielonarządowego w tym rany tłuczone skóry i głowy okolicy ciemieniowo-potylicznej, licznych złamań żeber, stłuczenia płuc, obustronnej odmy opłucnej, uraz brzucha z uszkodzeniem wątroby, uraz kręgosłupa piersiowego, masywnej utraty krwi, które doprowadziły do wstrząsu pourazowego, w wyniku którego pokrzywdzona zmarła.

/Dowód: - opinia biegłego z zakresu medycyny sądowej dr H. S. – k.

17-21 ;

- dokumentacja medyczna – k. 22-23/.

Oskarżona D. J. nie była uprzednio karana sądownie.

/Dowód: - dane o karalności oskarżonej – k. 53/.

Oskarżona D. J. będąc słuchaną w postępowaniu przygotowawczym oraz na rozprawie głównej przyznała się do popełnienia zarzucanego jej czynu.

Ponadto Sąd Rejonowy w Wałbrzychu zważył co następuje:

Oceniając zebrany w sprawie materiał dowodowy uznać należy, że sprawstwo i wina oskarżonej D. J. w przedmiocie przypisanego jej czynu nie budzą jakichkolwiek wątpliwości.

Ustalenia stanu faktycznego Sąd poczynił w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy, w szczególności wyjaśnienia oskarżonej D. J., opinię biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków T. T., protokół badania stanu trzeźwości oskarżonej, protokół oględzin miejsca zdarzenia i pojazdu, dokumentację medyczną oraz opinię biegłej H. S..

Dowodem o kluczowym znaczeniu dla oceny zgromadzonego materiału dowodowego była niewątpliwie opinia biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków komunikacyjnych T. T.. Opinia biegłego T. T. jest jasna i pełna, w skutek czego nie może być racjonalnie kwestionowana (zresztą żadna ze stron opinii tejże nie kwestionowała). Opinia biegłego T. T. musi być uznana za wiarygodną, jako opinia rzetelna i sporządzona zgodnie ze wskazaniami wiedzy fachowej i doświadczenia życiowego. Opinia biegłego T. T. dostarczyła odpowiedzi na wszystkie sformułowane podczas przedmiotowego postępowania karnego pytania. Jest ona bezstronna, oparta na fachowej wiedzy i doświadczeniu zawodowym biegłego, a u jej podstaw leży wszystkie dowody o charakterze materialnym. Opinia biegłego T. T. jasno wskazała na czym polegało naruszenie zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym przez kierującą pojazdem marki M. (...) oskarżoną D. J. i dlaczego pokrzywdzona J. K. (2) nie przyczyniła się do zaistniałego wypadku. Opinia biegłego T. T. kategorycznie pozwoliła na ustalenie związku przyczynowo – skutkowego pomiędzy prowadzeniem pojazdu przez oskarżoną, a krytycznym zdarzeniem.

Niepodważalną wartością dowodową mają również dowody w postaci protokołu badania stanu trzeźwości oskarżonej (oskarżona była trzeźwa), protokołu oględzin miejsca zdarzenia i pojazdu, dokumentacji medycznej oraz opinii biegłej H. S. ; dowody te nie były kwestionowane przez strony.

Oceniając wyjaśnienia oskarżonej D. J. wskazać należy, iż oskarżona przyznała się do zarzucanego jej czynu i nie kwestionuje istoty krytycznego zdarzenia, zaś w swoich wyjaśnieniach starała się odtworzyć swoje spostrzeżenia z przebiegu krytycznego zdarzenia ; dlatego też wyjaśnienia oskarżonej Sąd uznał za wiarygodne.

Dokonując oceny przedstawionych powyżej dowodów, sprawstwo oskarżonej D. J. w zakresie przypisanego jej czynu - skierowanego przeciwko bezpieczeństwu w ruchu lądowym - nie budzi jakichkolwiek wątpliwości. Zatem przyjmując należy, iż oskarżona D. J. dopuściła się czynu z art. 177§2 kk, który polegał na tym, że w dniu 22 września 2014 roku w W., w woj. (...), kierując samochodem dostawczym M. (...) w sposób nieumyślny naruszyła zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że wykonując manewr cofania na drodze wewnętrznej, na której odbywał się ruch pieszych nie zachowała należytej ostrożności i nie obserwowała w sposób prawidłowy sytuacji za pojazdem, w wyniku czego doprowadziła do potrącenia, a następnie najechania na pieszą J. K. (2), która w wyniku zdarzenia doznała obrażeń ciała w postaci urazu wielonarządowego w tym rany tłuczone skóry i głowy okolicy ciemieniowo-potylicznej, licznych złamań żeber, stłuczenia płuc, obustronnej odmy opłucnej, uraz brzucha z uszkodzeniem wątroby, uraz kręgosłupa piersiowego, masywnej utraty krwi, które doprowadziły do wstrząsu pourazowego w wyniku którego pokrzywdzona zmarła. Naruszeniem zasad bezpieczeństwa w ruchu lądowym przez oskarżoną J. K. (2) było niezachowanie należytej ostrożności w trakcie wykonywania manewru cofania na drodze wewnętrznej na której odbywał się ruch pieszych, nieprowadzenie bacznej obserwacji zmieniającej się sytuacji na drodze podczas cofania. Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym, kierujący pojazdem jest obowiązany przy cofaniu ustąpić pierwszeństwa innemu pojazdowi lub uczestnikowi ruchu i zachować szczególną ostrożność, a w szczególności sprawdzić, czy wykonywany manewr nie spowoduje zagrożenia bezpieczeństwa ruchu lub jego utrudnienia, upewnić się, czy za pojazdem nie znajduje się przeszkoda, zaś w razie trudności w osobistym upewnieniu się kierujący jest obowiązany zapewnić sobie pomoc innej osoby. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy jednoznacznie wskazuje, że w wyniku wyżej opisanego naruszenia zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym, oskarżona D. J., doprowadziła do potrącenia pieszej J. K. (2), a następnie najechania na tą pieszą, w wyniku czego pokrzywdzona doznała określonych obrażeń ciała, które skutkowały jej zgonem. Pomiędzy naruszeniem przez oskarżoną D. J. zasad bezpieczeństwa w ruchu lądowym, a skutkami wypadku istnieje ścisły związek przyczynowy. Zachowanie oskarżonej D. J. stanowiło wszak w sensie kauzalnym przyczynę powstania wypadku drogowego. Nie ma żadnych wątpliwości, że skutek należy przypisać oskarżonej D. J., albowiem skutek ten nie zostałby wywołany w przypadku zgodnego z prawem zachowania alternatywnego.

Oskarżona D. J. w wyżej opisany sposób naruszyła zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym, przy czym naruszyła te zasady nieumyślnie. Skutek zaistniałego wypadku, w postaci określonych obrażeń ciała u pieszej J. K. (2), które skutkowały śmiercią pokrzywdzonej, stanowiący ustawowe znamię czynu zabronionego z art. 177§2 k.k. i decydujący o bycie tak kwalifikowanego przestępstwa, był objęty winą nieumyślną.

Sąd wymierzając oskarżonej D. J. za przypisany jej czyn karę roku i czterech miesięcy pozbawienia wolności baczyl na dyrektywy wskazane w art. 53 kk, uwzględniając stopień zawinienia i społecznej szkodliwości przypisanego oskarżonej czynu, a nadto cele zapobiegawcze i wychowawcze, która to kara winna osiągnąć wobec oskarżonej. Sąd miał na uwadze okoliczności popełnienia przez oskarżoną czynu ; oskarżona naruszyła zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w sposób nieumyślny, nie wykazała się brawurowym lekceważeniem zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym, co nie zmienia tego, iż naruszenie tychże zasad – ze szczególnym uwzględnieniem nie zachowania należytej, szczególnej ostrożności przy wykonywaniu manewru cofania – było naruszeniem poważnym, zaś skutki tego były bardzo tragiczne i nieodwracalne. Oskarżona D. J. jest osobą doświadczoną życiowo, nigdy wcześniej nie była karana sędownie i brak jest danych ażeby przyjąć, iż wcześniej naruszała zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym. Popełnienie przez oskarżoną przestępstwa niewątpliwie było w jej życiu incydentem, gdyż co do zasady oskarżona przestrzega porządku prawnego. Z drugiej strony należy zważyć na wyjątkowo tragiczne, nieodwracalne skutki zachowania oskarżonej. Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności Sąd uznał, że kara roku i czterech miesięcy pozbawienia wolności, wymierzona oskarżonej jest karą sprawiedliwą, w której znajdują odzwierciedlenie wszystkie wskazywane wyżej okoliczności. Ponadto wskazać należy, że nie zawsze wysokie kary pozbawienia wolności są karami sprawiedliwymi, a tylko kary posiadające ten przymiot osiągają odpowiednie cele prewencyjne. Sąd dostrzega stopień naruszenia zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym przez oskarżoną również w kontekście innych spraw prowadzonych w okręgu tutejszego Sądu, gdzie niejednokrotnie kierujący całkowicie lekceważą zasady bezpieczeństwa w komunikacji ; zestawienie więc incydentalnego – choć bardzo tragicznego - naruszenia nieumyślnego zasad bezpieczeństwa w ruchu przez oskarżoną, przemawia za tym, ażeby wymierzyć oskarżonej karę stosunkowo łagodną, gdyż taką jest w kontekście skutków wypadku kara roku i czterech miesięcy pozbawienia wolności.

Jednocześnie Sąd warunkowo zawiesił wykonanie orzeczonej wobec oskarżonej D. J. kary roku i czterech miesięcy pozbawienia wolności, uznając, iż zastosowanie środka probacyjnego spełni swe wychowawczo – prewencyjne cele i będzie wystarczające dla osiągnięcia wobec oskarżonej celów kary, a w szczególności zapobieżenia powrotowi do przestępstwa. Stosownie do dyspozycji art. 69 § 2 kk, zawieszając wykonanie kary, Sąd wziął pod uwagę przede wszystkim postawę sprawcy, jej właściwości i warunki osobiste, dotychczasowy sposób życia oraz zachowanie się po popełnieniu przestępstwa. Szczególne znaczenie dla Sądu miał przede wszystkim dotychczasowy sposób życia oskarżonej, która nie była dotąd karana. Dotychczasowa postawa życiowa oskarżonej nakazuje wręcz dać jej szansę i warunkowo zawiesić wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności na okres próby lat trzech. Tak oznaczony okres próby pozwoli rzetelnie zweryfikować postawę oskarżonej wobec zasad przestrzegania porządku prawnego. Sąd zaś stosując wobec oskarżonej D. J. dobrodziejstwo warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności wyraża przekonanie, iż oskarżona będzie przestrzegała porządku prawnego, a w szczególności nie popełni kolejnego przestępstwa, wyciągając wnioski ze zdarzenia objętego ramami przedmiotowego postępowania karnego. Wymierzona kara pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, winna stanowić dla oskarżonej wystarczającą nauzkę, a zarazem przestrożę na przyszłość i impuls do przestrzegania prawa i zasad współżycia społecznego, w tym również (w szczególności) do kategorycznego przestrzegania zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

Sąd nie orzekł względem oskarżonej D. J. środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów, gdyż uznał, że pomimo skali naruszenia zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym oraz tragicznych skutków zdarzenia, prowadzenie przez oskarżoną pojazdów mechanicznych w chwili obecnej nie zagraża bezpieczeństwu w komunikacji.

Na podstawie art. 46§1 kk Sąd orzekł wobec oskarżonej D. J. na rzecz oskarżycieli posiłkowych P. K. (męża zmarłej pokrzywdzonej) oraz D. N. i J. Z. (córek zmarłej pokrzywdzonej) zadośćuczynienie w kwotach po 3.000 (trzy tysiące)

złotych. Na skutek zachowania oskarżonej D. J., pokrzywdzona J. K. (2) poniosła śmierć, a tym samym P. K. stracił żonę, zaś D. N. i J. Z. straciły matkę. Zgodnie z dyspozycją art. 446§4 k.c., Sąd może przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Osobie najbliższej pokrzywdzonemu, który w związku z popełnionym przestępstwem poniósł śmierć, przysługuje zadośćuczynienie za doznaną krzywdę. Wysokość zadośćuczynienia musi być rozpatrywana w świetle orzecznictwa sądów powszechnych (w tym cywilnych) w analogicznych sprawach. Śmierć osoby najbliższej – w tym wypadku żony i matki – jest tak doniosłym wydarzeniem, bolesnym dla każdego normalnego człowieka, iż kwota zadośćuczynienia nie może być symboliczna. Skutki krytycznego zdarzenia dla P. K. (męża zmarłej pokrzywdzonej) oraz D. N. i J. Z. (córek zmarłej pokrzywdzonej) są niewątpliwie bardzo bolesne. Przepis art. 46§1 kk umożliwia orzeczenie zadośćuczynienia dla osoby bliskiej zmarłego pokrzywdzonego, w przeciwieństwie do przepisu art. 46§2 kk, który zawęża pojęcia pokrzywdzonego wyłącznie do osoby, o której mowa w art. 49§1 kpk (nie są więc pokrzywdzonymi bliscy tej osoby ; wedle art. 46§2 kk sąd zamiast obowiązku określonego w art. 46§1 kk może orzec na rzecz pokrzywdzonego - a więc nie na rzecz innych osób – nawiązkę ; inaczej mówiąc, beneficjentem tego środka karnego, który wobec oskarżonego spełnia funkcję represyjną, może być tylko pokrzywdzony – vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 2014 r., sygn.. akt III KK 349/13). Końcowo wskazać należy, iż oskarżona D. J. jako sprawca wypadku komunikacyjnego, wobec której zastosowano środek karny polegający na zadośćuczynieniu (art. 46§1 w związku z art. 39 pkt 5 k.k.), może domagać się od ubezpieczyciela - na podstawie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów - zwrotu świadczenia zapłaconego na rzecz pokrzywdzonego (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2011 r., sygn. akt III CZP 31/11).

Wobec treści rozstrzygnięcia, zasądzono od oskarżonej D. J. na rzecz oskarżycieli posiłkowych P. K., D. N. i J. Z. koszty ustanowienia w sprawie pełnomocnika w kwocie 804 zł.

Orzeczenie w części dotyczącej zwolnienia oskarżonej D. J. od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa poniesionych przez Skarb Państwa od chwili wszczęcia postępowania wydatków oparto o przepis art. 624§1 k.p.k., natomiast w części dotyczącej nie wymierzenia opłaty – o przepis art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych. Rozstrzygając o kosztach sądowych, Sąd miał na uwadze aktualną sytuację życiową i materialną oskarżonej, w tym konieczność zapłacenia przezeń orzeczonego zadośćuczynienia.